

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 16C/141/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313203625
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Jančulová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5313203625.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca samosudkyňou Mgr. Alenou Jančulovou v právnej veci navrhovateľa Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Karadžičova 8, P.O.BOX 205, Bratislava, proti odporcovi S. H., nar. X.XX.XXXX, bytom O. XXX, v konaní o zaplatenie 467,30 € s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh v časti o zaplatenie sumy 248,95 € **z a m i e t a** .

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom došlým súdu dňa 11.4.2013 sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia pohľadávky vo výške 467,30 € s príslušenstvom, ktorá pohľadávka pozostávala zo sumy 218,35 € za poskytnuté služby a sumy 248,95 € z titulu zmluvných dojednaní o zmluvnej pokute.

Okresný súd Čadca o podanom návrhu rozhodol rozsudkom č.k. 16C/141/2013-33 zo dňa 28.6.2013, ktorým uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi istinu v sume 218,35 € za poskytnuté služby s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 17,81 € od 12.6.2010 do zaplatenia, zo sumy 16,67 € od 12.5.2010 do zaplatenia, zo sumy 183,87 € od 12.4.2010 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Čo sa týka zmluvnej pokuty súd návrh zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Voči rozsudku Okresného súdu v Čadci v časti 248,95 €, v ktorej súd žalobu zamietol vrátane trov konania podal navrhovateľ odvolanie. V podanom odvolaní zo dňa 30.8.2013 právny zástupca navrhovateľa uviedol, že zmluvná pokuta bola dojednaná medzi právnym predchodcom navrhovateľa a navrhovateľom riadne a platne v súlade s ustanovením § 544 ods.2 Občianskeho zákonníka bola dojednaná písomne s uvedením výšky zmluvnej pokuty a dojednanie o zmluvnej pokute je dojednaním individuálnym a určitým. Poukázal na to, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva zákaz zjednania zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím inštitútom upraveným zákonom a nárok na jej zaplatenie vznikol z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností odporcu, konkrétne neplatenie dohodnutej ceny za poskytnuté služby a porušenie záväzku doby viazanosti. Právny predchodca navrhovateľa si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o pripojení plnil riadne a včas. Odporcovi požadovanú službu riadne v zmysle zmluvných dojednaní sprístupnil. Odporca však svoj záväzok doby viazanosti 24 mesiacov preukázateľne porušil a to hneď na počiatku. Poukázal na to, že zo žiadneho ustanovenia právneho predpisu nevyplýva povinnosť zaťažovať zmluvnou pokutou obe zmluvné strany pre prípad

jej riadneho dojednaní v zmluve, pričom poukázal na právny záver vyjadrený v rozsudku NS SR sp.zn. 4Obdo/4/1999, ktorý je podľa vyjadrenia právneho zástupcu navrhovateľa možné aplikovať aj na občianskoprávne vzťahy a to, že sama skutočnosť, že strany dojednali zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti iba jednou zmluvnou stranou neznamena, že takáto dohoda odporuje zásadám poctivého obchodného styku. Primárnym cieľom zmluvnej pokuty nie je dosiahnuť finančné plnenie od dlžníka, ale prinútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie plniť si svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce zo vzťahu založeného zmluvou o pripojení. Zmluvná pokuta plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody a právo na jej zaplatenie vznikne veriteľovi aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za len posledný mesiac doby jej viazanosti. Zmluvná pokuta plní aj prevenčnú funkciu a preto jej výšky musí byť zákonite vyššia ako je skutočná hodnota výhody, ktorú zákazník získava, v opačnom prípade by sa zákazníkovi neoplatilo záväzky plniť, nakoľko ich neplnením aj tak získava a nič nestráca. Postavenie odporcu ako spotrebiteľa sa dojednaním zmluvnej pokuty nijako nezhoršilo, nakoľko nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty by navrhovateľovi nevznikol, ak by si odporca a to bez ohľadu na to, či je alebo nie je spotrebiteľom plnil svoje povinnosti, ku ktorým sa zmluvne zaviazal riadne a včas. Jeho právny predchodca poskytol odporcovi mobilné zariadenie zn. Nokia 6303 za akciovú zľavnenú cenu 29,-€, ktorého reálna hodnota predstavovala v čase predaja 159,-€, garantoval odporcovi počas trvania záväzkovo-právneho vzťahu poskytovanie služby za zľavnenú cenu vo výške 50 % riadneho mesačného paušálneho poplatku, pričom odporca sa jeho právneho predchodcovi zaviazal záväzkom do doby viazanosti pri získaní výhody v podobe akciovej zľavnenej ceny mobilného telefónu a využitia prenosného kupónu. Pokiaľ ide o individuálne zjednanie zmluvnej pokuty odporca nič nebránilo vybrať si balík služieb v plnej hodnote bez záväzku doby viazanosti zmluvou o pripojení. V takom prípade mal odporca možnosť uzavrieť dodatok k zmluve o pripojení bez doby viazanosti a bez benefitov, samozrejme bez právnej pokuty. Nakoľko jeho právny predchodca mal v ponuke viacero variant dojednaní zmluvy o pripojení, pričom len vyhovel žiadosti odporcu o uzavretie zmluvy s výhodami v podobe benefitov a akciovej ceny mobilného zariadenia so záväzkom doby viazanosti. Dojednanie o zmluvnej pokute tak zodpovedá individuálnemu dojednaniu a preto takto dojednanú zmluvnú podmienku nie je možné označiť za neprimeranú. Odporca napriek tomu, že zmluvu o pripojení a dodatok k nej uzavrel dňa 5.8.2009, záväzok doby viazanosti 24 mesiacov porušil, nakoľko do omeškania sa dostal so zaplatením faktúr už v mesiaci apríl 2010 za služby poskytnuté v období od 22.2.2010 do 21.3.2010 následne neplatil ani ďalšie faktúry. Nezaplatenie fakturovanej ceny za služby pri záväzku doby viazanosti malo za následok vznik povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi dojednanú zmluvnú pokutu. Poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9Co/31/2012, ktorým bolo prekonané posudzovanie zmluvných pokút v spotrebiteľských zmluvách ako neprijateľných podmienok bez náležitého posudzovania všetkých súvisiacich okolností a osobitosti konkrétneho prípadu a so závermi vyjadrenými v predmetnom rozhodnutí sa v plnej miere stotožňujú. Zároveň uviedli, že zasielajú potvrdenie svojho právneho predchodcu o vypojení SIM karty ku dňu 21.5.2010 (označenie suspendent) v dôsledku porušenia zmluvných povinností žalovaným, nezaplatenia ceny za poskytované telekomunikačné služby a nedodržania záväzku 24 mesačnej doby viazanosti boli splnené podmienky vzniku nároku navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa bodu 4 dodatku k zmluve o pripojení (MT GSM č. 911325188) zo dňa 5.8.2009.

Krajský súd Žilina uznesením č.k. 6Co/500/2013 zo dňa 26.2.2014 rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol ako aj vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Krajský súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že rozsudok okresného súdu v časti zamietajúceho nároku nie je náležite odôvodnený. Prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia cituje celý rad ustanovení spotrebiteľského práva, avšak z uvedeného pohľadu predloženú spotrebiteľskú zmluvu riadne nevyhodnotil, keď napokon návrh navrhovateľa zamietol pre neplatnosť zmluvnej pokuty podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka, to je pre jej neurčitost'. Vzťah medzi účastníkmi má povahu spotrebiteľského vzťahu. Z tohto dôvodu bolo potrebné naň aplikovať predovšetkým právne normy spotrebiteľského práva, teda aj občiansky zákonník (jeho ustanovenia § 52 a nasl.), ktoré boli s účinnosťou od 1.4.2004 uvedené do tohto právneho predpisu jeho novelou (Zákonom č. 150/2004 Z.z.). Z tohto dôvodu je nutné v konaní zistiť, či predmetná spotrebiteľská zmluva neobsahuje ustanovenia, ktoré nespôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnosťou zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (t.j. odporcu). Poukázal na to, že z tohto hľadiska sa okresný súd predmetnou zmluvou

nezaoberal dostatočne. Vyhodnotenie vykonaného dokazovania konštatovaním, že dohoda o zmluvnej pokute, tak ako je vyjadrená v dodatku k zmluve o pripojení pod bodom 4, neznamená zmluvnú pokutu dohodnutú určitým spôsobom je nepostačujúce. Na charaktere záväzku pritom nič nemení ani skutočnosť, že pôvodný dodávateľ Slovak Telekom, a.s. dňa 3.10.2012 postúpil pohľadávku uplatnenú v tomto konaní, proti odporcovi na navrhovateľa. V ďalšom konaní uložil okresnému súdu sa opätovne zaoberať posúdením zmluvy o pripojení zo dňa 3.8.2009 vrátane jej dodatku uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom a s poukazom na právnu úpravu spotrebiteľského práva, až následne bude môcť okresný súd rozhodnúť vo veci samej a svoje rozhodnutie pri aplikácii noriem spotrebiteľského práva aj odôvodnení spôsobom predpísaným v ustanovení § 157 ods.2 O.s.p. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

Podľa § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené, ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Nakoľko rozsudok Okresného súdu Čadca bol v časti zaplata zmluvnej pokuty 248,95 € vrátane trov konania zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie okresný súd z dôvodu viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu postupoval v súlade s intenciami krajského súdu a opätovne a zaoberal posúdením zmluvy o pripojení zo dňa 5.8.2009 vrátane jej dodatku uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom s poukazom na právnu úpravu spotrebiteľského práva.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 6.6.2014, na ktoré pojednávanie sa navrhovateľ, jeho právny zástupca a ani odporca nedostavili.

Právny zástupca navrhovateľa ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, taktiež aj navrhovateľa. Vyslovil súhlas s tým, aby pojednávanie bolo vykonané v ich neprítomnosti. V písomnom vyjadrení uviedol, že v celom rozsahu trvá na zaplatení sumy 248,95 € vrátane trov konania.

Odporca sa nedostavil. Svoju neprítomnosť neospravedlnil a ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Podľa § 101 ods.2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní, ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca vyslovili súhlas s tým, aby súd vec prejednal a rozhodol a v ich neprítomnosti. Odporca sa na pojednávanie nedostavil, nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti účastníkov. Prihliadal pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dokazovanie.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a to návrhom č.l. 1, 2, zmluvou o pripojení č.l. 4, dodatok k zmluve o pripojení č.l. 5, 6, preberacím protokolom č.l. 7, faktúrami č.l. 8 až 17, zmluvou o postúpení pohľadávok č.l. 18 až 21, výzvou na odstránenie väd č.l. 28, 29, písomným vyjadrením č.l. 30, rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 16C/141/2013 č.l. 33 až 35, odvolaním navrhovateľa č.l. 45 až 50, cenník mesačných programov č.l. 51, 52, dokladov č.l. 53, uznesenie krajského súdu č.l. 62 až 66, ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní č.l. 69, 70 a zistil nasledujúci skutkový stav.

Dňa 3.10.2012 bola medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bola odplatný prevod pohľadávok na navrhovateľa vrátane pohľadávky voči odporcovi.

Dňa 5.8.2009 odporca v postavení fyzickej osoby - nepodnikateľa uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa (T Mobile Slovensko, a.s., ktorého práva a povinnosti, záväzky a pohľadávky prevzala v dôsledku zlúčenia spoločnosť Slovak Telekom, a.s.) zmluvu o pripojení a dodatok k zmluve o pripojení, na základe čoho začal odporca využívať služby od právneho predchodcu navrhovateľa v zmysle zmluvných dojednaní. Na základe predmetnej zmluvy právny predchodca navrhovateľa umožnil odporcovi uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla 911325188 a to formou účastníckeho programu Program služieb 200 Viac. Vypožičal odporcovi SIM kartu a poskytol mu mobilný telefón značky Nokia 6303 za akciovú cenu 29,-€. Odporca sa zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a platiť riadne a včas poplatky v zmysle aktuálneho cenníka.

Účastníci uvedenej zmluvy si v dodatku k zmluve o pripojení dohodli zmluvnú pokutu vo výške 248,95 € za porušenie akejkoľvek povinnosti zo strany odporcu, ktorá je uvedená v bode 4 dodatku k zmluve o pripojení, podľa ktorého v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm.b) alebo v bode 2 alebo v bode 3, alebo článku 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm.a) až c) všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku.

Z faktúry VS: 7002979655 zo dňa 22.3.2010 so splatnosťou 11.4.2010 vyplýva, že obchodná spoločnosť T Mobile Slovensko, a.s. vyúčtovala odporcovi za mesačné poplatky a hlasové a nehlasové služby vrátane DPH sumu 183,87 € za obdobie od 22.2.2010 do 21.3.2010.

Z faktúry VS: 7003996249 zo dňa 22.4.2010 so splatnosťou 11.5.2010 vyplýva, že T Mobil Slovensko, a.s. vyúčtoval odporcovi mesačný poplatok za poskytnuté hlasové služby, nehlasové služby a mesačné poplatky za obdobie od 22.3.2010 do 21.4.2010 vo výške 16,67 €.

Z faktúry VS: 7005050112 s dátumom vyhotovenia 22.5.2010 s dátumom splatnosti 11.6.2010 vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi mesačné poplatky, hlasové a nehlasové služby v sume 19,47 €.

Z faktúry VS: 7107498464 s dátumom vyhotovenia 22.7.2011 a s dátumom splatnosti 9.8.2011 vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa Slovak Telekom, a.s., Karadžičova, Bratislava vyúčtoval odporcovi zmluvnú pokutu vo výške 248,95 €.

Z vyššie uvedených listinných dôkazov mal súd preukázané, že medzi odporcom a právnym predchodcom navrhovateľa došlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o pripojení podľa § 43 ods. 1 zák.č. č. 610/2003 Z.z., ktorá je s poukazom na predmet činnosti uvedenej spoločnosti mobilného operátora aj zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 a nasl. OZ v znení účinnom do 28.10.2010. Súd mal preukázané, že odporca ako spotrebiteľ riadne a včas nezaplatil faktúry dodávateľa - mobilného operátora - na mesačné poplatky spolu s hlasovými službami a nehlasovými službami v úhrnnej výške 218,35.- € . Navrhovateľovi preto ako postupcovi dôvodne vznikol voči odporcovi nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté služby v uvedenej výške vrátane úrokov z omeškania, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom zo dňa 28.6.2013 , č.k. 16C 141/2013-33 v spojení s uznesením KS Žilina č.k. 6 Co 500/2013-62.

Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa v časti zaplatenia sumy 218,35.- € s prísl. , predmetom konania zostalo zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95.- € s prísl.

Podľa ustanovenia § 488 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o pripojení a dodatku k zmluve o pripojení záväzkovým vzťahom je právny vzťah, ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka od dlžníka), dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 42 ods.4, písm.b) Zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o prepojení, t.j. 5.8.2009, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarify.

Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 OZ (v znení platnom ku dňu 5.8.2009 - uzatvorenia zmluvy o pripojení)

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1,2,4 písm. k), 5 OZ

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ

(1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 53a ods. 1 OZ v znení účinnom od 1.3.2010

(1) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

(2) Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 879I OZ

Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú právne vzťahy vzniknuté do 28. februára 2010; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich uplatnené pred 1. marcom 2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia súd vyhodnotil právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom ako vzťah spotrebiteľský a podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení aj posudzoval nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty ani jej dojednanie, ale treba dbať aj na skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty, ako inštitútu súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahov. Navrhovateľ ponúka odporcovi svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada zaplatiť navrhovateľ od spotrebiteľov v paušálnej výške bez ohľadu na to, o aké zmluvné porušenie pôjde a hrozba zmluvnej pokuty existuje pri akomkoľvek porušení tak, že zmluvné pokuty neobchádza ani aspekt neurčitosti (...ak poruší niektorú z povinností...).

Podstatným pre posúdenie je, že takto dojednané zmluvné pokuty zaväzovali odporcu aj ostatných spotrebiteľov k zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, t.j. 24 mesiacov, teda aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované navrhovateľom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Navrhovateľ, ako dodávateľ vôbec nerozlišuje medzi prípadmi, keď spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a medzi prípadom, keď spotrebiteľ ukončí zmluvu na začiatku doby viazanosti. V oboch prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné. Takto dojednané zmluvné pokuty upravené v obchodných podmienkach navrhovateľa a ktoré sú súčasťou dodatku k zmluve o pripojení uzavretej s odporcom sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami a podľa § 53 ods.5 O.s.p. a sú neplatné.

Pri svojom rozhodovaní súd zohľadnil tiež tú skutočnosť, že v obdobnom prípade (čo do podmienok uloženia zmluvnej pokuty) rozhodovali už iné súdy, napríklad Okresný súd Bardejov v konaní vedenom pod sp.zn. 4C/163/2011, pričom (je na samostatné konanie bol vylúčený práve nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty), pričom návrh na zaplatenie pokuty bol zamietnutý. Prvostupňové rozhodnutie bolo

následne potvrdené Krajským súdom v Prešove. Krajský súd v Prešove sa vo svojom rozhodnutí zaoberal otázkou, aký dôsledok vyplýva pre navrhovateľa zo skutočnosti, že určitá zmluvná podmienka (v danom prípade dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty, bola v inom konaní právoplatne vyhlásená za neprijateľnú a bol toho názoru, že ak si dodávateľ používanie problémovej klauzuly neobhájí, je povinný bez ďalšie zdržať sa jej ďalšieho používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53 a) Občianskeho zákonníka. Krajský súd pritom odkázal aj na ďalšie konania, v ktorých bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, okrem iných konaniach vedené na Okresnom súde v Prešove pod sp.zn. 17C/23/2010 a 17C/112/2010, Okresný súd Komárno č.k. 6C 221/2012, č.k. 13C 106/2012. Súd má za to, že by bolo v príkrom rozpore s princípom právnej istoty, aby súdy v rámci jednej republiky v obdobných veciach o nárokoch uplatnených na tých istých skutkových základoch rozhodovali rôzne, a to je ďalší podstatný dôvod, pre ktorý nebolo možné (v zmysle ustanovenia § 53 a) O.s.p.) návrhu v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty s príslušenstvom vyhovieť.

Právna úprava spotrebiteľských zmlúv bola do občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.) zaradená novelou prevedenou Zákom č. 150/2004 Z.z., ktorým bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L095,21/4/1993, strana 29-34). Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu používať ďalej ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa, a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods.5 Občianskeho zákonníka). Citované ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ totiž z povahy vecí v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatnú zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľ predložené. Pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečíta, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvoláva právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania, je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulovaných zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V konaní bolo zistené, že formulár zmluvy o pripojení zo dňa 5.8.2009 bol právnym predchodcom navrhovateľa evidentne vyhotovený vopred. Odporca tento štandardný formulár mobilného operátora ako dodávateľa v spotrebiteľských zmluvách podpísal dňa 5.8.2009 bez možnosti ovplyvniť text formuláru, ktorý obsahuje vopred naformulovaný jednostranný záväzok odporcu ako účastníka v prípade porušenia akejkoľvek z povinností a následného vypojenia SIM karty uhradiť právnomu predchodcovi navrhovateľa zmluvnú pokutu. Odporca ako spotrebiteľ nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o pripojení vrátane dojednaní o zmluvnej pokute, mohol iba uvedenú zmluvu odmietnuť ako celok, alebo ju ako celok prijať, vrátane dojednaní o zmluvnej pokute, a preto predmetné zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute nebolo rozhodne individuálne dojednané. Navrhovateľ si uplatňuje od odporcu sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie rôznych zmluvných povinností a vo výške, ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca viazanosti doby. Podmienka, za ktorej navrhovateľ dohaduje zmluvnú pokutu v štandardnej zmluve poškodzuje odporcu ako spotrebiteľa, nakoľko neprimeranosť sankcie sa prejavuje osobitne v spojení s časovým aspektom, keď odporca ako spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej pokuty na začiatku alebo na konci doby viazanosti. Pre prípad porušenia povinnosti mobilného operátora nie je v zmluve o pripojení zo dňa 5.8.2009 vôbec dojednaný prípadný nárok odporcu ako spotrebiteľa na zaplatenie zmluvnej pokuty mobilným operátorom ako dodávateľom. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvná pokuta v danom prípade len jednostranne zaťažuje spotrebiteľa pre prípad porušenia jeho povinností, a tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorého povinnosťou je zotrvať v zmluvnom vzťahu s mobilným operátorom po dobu 24 mesiacov a platiť riadne a včas cenu poskytnutých elektronických komunikačných službách. Na námietku navrhovateľa, že žiadne ustanovenia občianskeho zákonníka neupravuje, že nemôže byť medzi účastníkmi dojednané, že zaťažené zmluvnou pokutou by mali byť obidve zmluvné strany, pričom poukázal na právny záver vyjadrený v rozsudku NS SR v obchodnej veci. Podľa názoru na právne vzťahy medzi fyzickou osobou ako spotrebiteľom a odporcom ako dodávateľom nie je možné aplikovať ustanovenia obchodného zákonníka. Ustanovenie § 53 a), ods.1 Občianskeho

zákonníka v znení platnom a účinnom od 1.3.2010 zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Týmto ustanovením sa v zmysle § 879 I) Občianskeho zákonníka spravujú aj právne vzťahy vzniknuté do 28.2.2010, avšak vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky z nich uplatnené pred 1.3.2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov. Takáto zmluvná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods.5 Občianskeho zákonníka). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky, je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochranu práv spotrebiteľa. Súdom ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53 a), ods.1 Obč. zák.). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie z neplatného právneho úkonu (§ 451 ods.1 Obč. zák.). Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky, je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľa nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzené anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods.8 Zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 7 písm.u) Zákona č. 250/2007 Z.z.).

Súd sa ďalej zaoberal posúdením nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty v súlade s judikatúrou súdov s príhľadom na judikatúrou súdneho dvora EU (ESD). V tomto kontexte nemohol opomenúť zverejnené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/91/2011, ktorým v obdobnej veci u iného operátora - poskytovateľa telekomunikačných služieb, zamietol nároky zo zmluvnej podmienky s obdobnou úpravou vzhľadom na právoplatný rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté o neplatnosti dohody o zmluvnej pokute z dôvodu neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky. Rovnaké neprijateľné podmienky však súd konštatoval aj v konaniach voči právnenému predchodcovi navrhovateľa.

V rozhodnutí uviedol, že vzhľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora EU by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok“ (čl. 6 ods.1 Smernice). Ustanovenie článku 6 ods.1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10, Pohotovosť/Korčovská, bod 50). Teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má z pravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľ akceptovať so všetkými formulovanými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možno zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porovnaj rozsudku Mostaza klaro, C 168/05 bod 25, Oceáno, Grupo a Editoriál SA-C-240/1998-C-244/98). Nakoľko bolo viackrát judikované a právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorou bola dohodnutá zmluvná pokuta v pevnej výške bez ohľadu na charakter a závažnosť porušenia povinnosti ako aj dôležitosť zabezpečovanej povinnosti, súd sa vo svojom rozhodnutí musí vyrovnáť aj s rozhodnutiami, v ktorých došlo k právoplatnému rozhodnutiu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. V obdobných právnych veciach právneho predchodcu navrhovateľa už opakovane rozhodli súdy o neprijateľnosti zmluvnej pokuty v dodatkoch k zmluvám o pripojení (viď rozsudky Krajského súdu Prešov zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co/31/2012-42, 16Co/32/2012-46 zo dňa 15.3.2012, 3Co/26/2012 zo dňa 23.5.2012, č.k. 7Co/36/2012 zo dňa 21.6.2012). Citované právoplatne rozsudky predstavujú pre žalobcu zákonnú prekážku uplatňovať nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky a zároveň zákonnú prekážku pre súd priznať žalobcovi plnenie z takejto absolútne neplatnej zmluvnej podmienky. Ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobháji, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej

ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53 a) Obč. zák. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných podmienok uplatňuje a doslova (skúša), ktorý súd mu plnenie prizná.

Súd v tomto prípade pri riešení veci poukazuje aj na rozhodnutie a závery Európskeho súdu pre ľudské práva vyslovené v súvislosti s rozdielnym rozhodovaním súdov v obdobnej veci. Všeobecne ESLP priznal, že možnosť existencie kolidujúcich súdnych rozhodnutí je prirodzenou črtou každého súdneho systému, ktorý je založený na systéme súdov prvej inštancie a odvolacích súdov s právomocou na území ich teritoriálnej jurisdikcie a takéto rozchádzanie sa judikatúry môže vzniknúť aj na tom istom súde. Samo osobe to nemôže byť považované za rozpor s dohovorom s poukazom na rozhodnutie vo veci SANTOS PINTO verzus PORTUGAL, č. 39005/04, § 41, 20.5.2008. ESLP však poukázal na to, že kolidujúce rozhodnutia nesmú porušovať požiadavku spravodlivosti konania obsiahnutého v čl. 6 ods.1 dohovoru. Okrem (vážnej a dlhodobej) povahy takejto rozdielnosti za porušenie práva na spravodlivé konanie boli považované taktiež právna neistota vyplývajúca z nejednotnosti praxe dotknutých súdov a nedostatočný mechanizmus na riešenie kolidujúcich rozhodnutí (vec Tudor Tudor, Stenanika ant of hers). Považoval za dôležitú povinnosť štátov organizovať ich právne systémy tak, aby sa predišlo prijímaniu rozdielných (nesúhlasných) rozsudkov. Rozhodnutia súdov musia byť založené na princípe právnej istoty, ktorý je zahrnutý vo všetkých článkoch dohovoru a predstavujú jeden zo základných aspektov panstva práva. Neistota - nech je právna, administratívna alebo vyplývajúca z aplikovaného postupu orgánov, je faktorom, ktorý musí byť braný do úvahy pri skúmaní postupu štátu a v tejto súvislosti Európsky súd pre ľudské práva niekoľkokrát zopakoval, že právo na spravodlivé súdne konanie sa má vykladať vo svetle preambuly k dohovoru, v ktorom je panstvo práva vyhlásené za súčasť spoločného dedičstva zmluvných štátov. Z vyššie uvedených dôvodov súd považoval za nevyhnutné, aby zaujal stanovisko k aktuálnej rozhodovacej činnosti súdov a vysporiadal sa s otázkou prijateľnosti alebo neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorou došlo k dohode o zmluvnej pokute.

Súd považuje za nepochybné, že navrhovateľ právo na zmluvnú pokutu odvíja od ustanovenia § 544 ods.1 Obč. zák. a od spotrebiteľských zmlúv (zmluvy o pripojení a dodatku k zmluve), ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods.2 Obč. zák.). Navrhovateľ ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách.

Zmluva o pripojení v zmysle § 43 Zákona je svojim charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v občianskom zákonníku nie je výslovne, ako spotrebiteľská zmluva upravená (uvedené platí tak za znenia § 52 ods.1 Obč. zák. pred novelou č. 568/2007 Z.z., ako i po uvedenej novele s účinnosťou od 1.1.2008). Vzťah medzi občianskym zákonníkom a zákonom má povahu vzťahu všeobecného predpisu (lex generalis) a osobitného predpisu (lex specialis). Je nepochybné, že navrhovateľ (jeho právny predchodca), pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods.3, 4 Obč. zák.). Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmlúv vznikli v dobe, kedy SR už transformovala do právneho poriadku Smernice EU v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to z ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulovaných zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza z pravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku,

teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmlúv Smernica rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Nepochybne je právom navrhovateľa ako poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb - zákazníka, pričom zmluvná pokuta je jedným z hodných inštitútov. Predmetom zabezpečenia v prejednávanej veci bola povinnosť odporcu riadne a včas uhrádzať odplatu za poskytované služby ako aj povinnosť zákazníka po určitú dobu zostať v právnom vzťahu s poskytovateľom služieb a využívať dohodnutý rozsah služieb.

Je však potrebné si uvedomiť, že všetky „výhody“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zvýhodnená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyť služby minimálne po stanovenú dobu. Zákazník sa riadi na základe snahy získať určité výhody pri predpokladanej spotrebe. Nie však každý zákazník si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti.

Poskytovateľ služieb pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb zákazníkom minimálne v rozsahu stanoveného paušálu a na zabezpečenie návratnosti investície „výhod“ vo forme určitých zliav v cene služby alebo telefonických prístrojov požaduje zotrvanie určitú dobu v záväzkovom vzťahu a túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou.

Súd má však za to, že aj pri takomto vzťahu je potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že znemožňujú uplatnenie akejkoľvek voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 18, 24 až 36 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie v rodine, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. Sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku, teda nesmie znemožňovať zákazníkovi - spotrebiteľovi možnosť voľby a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah. Sankcia vždy musí zodpovedať závažnosti porušenej povinnosti a prihliadať aj na charakter, čas a rozsahu porušenej povinnosti, prípadne sa odvíjať od ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavné neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

Je rozdiel, či spotrebiteľ koná tak, že si zabezpečí mobilný telefón a využíva služby s tým, že už od počiatku vie, že za služby nezaplatí, alebo spotrebiteľa ekonomická alebo sociálna situácia donúti ukončiť využívanie služieb počas plynutia doby viazanosti. Ak napríklad spotrebiteľ musí alebo požaduje ukončiť využívanie služieb ku konci doby viazanosti, svoje povinnosti po určitú dobu riadne plnil, nemá porušenie povinnosti taký charakter a dopad, teda nie je tak závažné, ako pri porušení povinnosti hneď na začiatku právneho vzťahu. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v pevne stanovenej výške, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu „zlavy“ pri mobilnom telefóne a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje možnosť voľby, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne, pričom čím dlhšie si spotrebiteľ plní povinnosti, tým viac pôsobí sankcia disproportčne. Popri tom má operátor mnoho možností ako zabezpečiť prípadne „vrátenie výhod“ (k nedodržaniu zmluvných povinností, či už odkladacou alebo rozvezovacou podmienkou poskytnutia zľavy, odstúpením od kúpnej ceny zvýhodneného mobilného zariadenia, stanovením pomernej alebo pohyblivej zmluvnej pokuty a pod., pričom ekonomické a účtovné komplikácie nesmú prevažovať pred ochranou poctivých obchodných stykov, pravou a zvyklosťou.

V danom prípade možno poukázať aj na historický vývoj zmluvnej pokuty. Kým spočiatku si poskytovatelia služieb nárokovali na zmluvnú pokutu vo výške poskytnutej zľavy z telekomunikačného zariadenia, zmluvné pokuty v čase uzavretia právneho úkonu takúto výšku výrazne prekračujú. Zmluvná pokuta nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok zabezpečenia prípadných benefitov a výhod.

Absenciou spravodlivej úpravy sa stavajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nereflektujú na poctivý vzťah zákazník predajca, neprijateľnými a teda aj neplatnými. Súd opätovne zdôrazňuje, že nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva účelnosť, pokiaľ ide však o spotrebiteľný vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinnosti na strane oboch účastníkov zmluvy.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto súd návrh navrhovateľa v časti zaplatenia zmluvnej pokuty zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods.2 O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko každý z účastníkov mal vo veci úspech len čiastočný. Navrhovateľ v sume 218,35.- € a odporca 248,95.- €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa

jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmierny)

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.